

Oliver Rossi © GETTY IMAGES

Przerzutowy rak trzustki (mPaC) – objawy i leczenie

Program *MyJourney*

W jaki sposób będą leczone moje objawy mPaC?

Zmagania z objawami mPaC mogą być trudnym wyzwaniem, ale opiekujący się Panią/Panem zespół medyczny zapewni Pani/Panu wsparcie i leczenie, aby poczuła się Pani/poczuł się Pan bardziej komfortowo. Oprócz podawania leków przeciwbólowych i przeciwwymiotnych zespół medyczny będzie leczył bardziej swoiste objawy mPaC².

Może Pani/Pan otrzymywać **substytucyjną terapię enzymami trzustkowymi** – tabletki, które uzupełniają niedobór enzymów i pomagają trawić pożywienie.

Jeżeli choruje Pani/Pan na cukrzycę, diabetolog może zalecić wprowadzenie zmian w diecie albo leczenie w postaci tabletek lub zastrzyków insuliny.

mPaC może powodować niedrożność dróg żółciowych, czyli układu przewodów, którymi transportowany jest płyn niezbędny do trawienia. W takiej sytuacji może zostać założony **stent** (mała rurka przywracająca drożność przewodów żółciowych).

Jakie metody leczenia mPaC są dostępne?

Każdy pacjent jest inny, więc możliwe metody leczenia muszą zawsze zostać omówione z **pracownikami ochrony zdrowia tworzącymi zespół wielodyscyplinarny, określane czasem jako konsylium onkologiczne**. Na tym etapie terapia nie spowoduje wyleczenia Pani/Pana nowotworu. Celami leczenia będą **utrzymanie rozwoju raka pod kontrolą**, łagodzenie objawów i zachowanie dobrej jakości życia³.

Przerzutowy rak trzustki **nie kwalifikuje się do leczenia chirurgicznego** – możliwe, że słyszała Pani/słyszał Pan z ust lekarzy określenie „nowotwór nieoperacyjny” lub „nieresekcyjny”^{1,3}. Jeżeli Pani/Pana stan kliniczny jest dostatecznie dobry, może Pani/Pan kwalifikować się do **chemioterapii** – leczenia, które ogranicza lub hamuje wzrost guza³.

Jeżeli Pani/Pana stan kliniczny nie pozwala na zastosowanie chemioterapii lub nie zdecyduje się Pani/Pan na takie leczenie, będzie Pani/Pan **otrzymywać opiekę paliatywną**, która ma na celu złagodzenie objawów i poprawę samopoczucia (szczegółowe informacje na temat opieki paliatywnej można znaleźć na stronie 46 broszury dla pacjentów dotyczącej programu *MyJourney*).

W ramach **badania klinicznych** mogą być dostępne również inne metody leczenia (więcej informacji na stronie 20 broszury dla pacjentów).

Może Pani/Pan także zdecydować się na zasięgnięcie **drugiej opinii medycznej** – w zależności od Pani/Pana sytuacji oraz po rozważeniu zalet i wad takiego postępowania (szczegóły na stronie 19 broszury dla pacjentów).

Jakie są możliwe działania niepożądane chemioterapii stosowanej w mPaC?

Działania niepożądane chemioterapii **zależą od rodzaju i dawek podawanych leków**. Do częstych działań niepożądanych należą³:

uczucie zmęczenia

nudności i wymioty

wypadanie włosów

luźne stolce

**drewnienie lub mrowienie
w palcach dłoni i stóp**

zakrzepy krwi

**utrata apetytu, zaburzenia
smaku lub bolesność
jamy ustnej**

Mogą u Pani/Pana wystąpić niektóre spośród wymienionych działań niepożądanych, ale bardzo mało prawdopodobne jest, że wystąpią wszystkie. Większość z nich ma charakter przejściowy i ustępuje po zastosowaniu leczenia farmakologicznego lub zmianie stylu życia. **Gdy tylko zauważy Pani/Pan** jakiegokolwiek działania niepożądane, **należy poinformować zespół medyczny**, który zapewni Pani/Panu stosowną opiekę.

Jakie są rokowania u pacjentów z rozpoznaniem mPaC?

Perspektywy, czyli rokowania, są różne u poszczególnych osób chorych na mPaC i zależą od wielu czynników. U około 30% osób z mPaC okres przeżycia to około 1 roku lub więcej od diagnozy⁶. Należy jednak pamiętać, że jest to tylko średnia. Pani/Pana lekarz może przedstawić Pani/Panu w przybliżeniu, czego należy się spodziewać.

Możliwe też, że nie chce Pani/Pan znać swoich rokowań albo woli, by **wyłącznie Pani/Pana bliscy wiedzieli, jakie są rokowania – lub tylko jak Pani/Pana objawy będą się zmieniały w czasie**.

Przerzutowy rak trzustki (mPaC)

Czym jest trzustka?

Trzustka jest narządem zlokalizowanym za żołądkiem; wytwarza enzymy (białka wspomagające proces trawienia) i hormony (przekaźniki chemiczne naszego organizmu)¹. Co ważne, trzustka produkuje insulinę i glukagon – dwa hormony regulujące stężenie glukozy, będącej głównym źródłem energii w organizmie².

Czym jest rak trzustki?

Rak trzustki jest nowotworem przewodu pokarmowego rozwijającym się w określonych komórkach trzustki¹.

Czym jest mPaC?

mPaC, określane również jako **zaawansowany** lub **wtórny rak trzustki** albo **rak trzustki w IV stopniu zaawansowania**, jest nowotworem, który rozwinął się początkowo w trzustce, a następnie **rozprzestrzenił** do innych części ciała³. mPaC zazwyczaj daje przerzuty do wątroby, tkanki wyściełającej jelita lub jamę brzuszną (gdzie znajdują się narządy wewnętrzne), płuc albo kości⁴.

Jakie są możliwe objawy mPaC?

Objawy mPaC u poszczególnych osób **mogą się różnić**. Mogą też występować u Pani/Pana różne objawy w różnych okresach lub w zależności od umiejscowienia przerzutów. Do częstszych objawów mPaC należą^{1,5}:

uczucie zmęczenia i uogólnione złe samopoczucie

cukrzyca (określana jako cukrzyca typu 3c)

gromadzenie się płynu w jamie brzusznej

zażółcenie białek oczu i skóry (żółtaczką)

nudności i wymioty

utrata masy ciała

biegunka lub zaparcia

bóle brzucha lub wzdęcia

Jeżeli powyższe objawy się utrzymują lub Panią/Pana niepokoją, proszę porozmawiać z opiekującym się Panią/Panem zespołem medycznym.

Więcej informacji na temat życia z przerzutowym nowotworem przewodu pokarmowego – m.in. emocjonalnych aspektów choroby nowotworowej, zespołu medycznego prowadzącego leczenie, codziennego funkcjonowania, roli organizacji pacjenckich i wzajemnego wsparcia oraz planowania przyszłości – można znaleźć w broszurze dla pacjentów dotyczącej programu *MyJourney*.

1. ESMO. Pancreatic cancer: an ESMO guide for patients. 2019. Dostępne na stronie: <https://www.esmo.org/for-patients/patientguides/pancreatic-cancer> [ostatni dostęp: marzec 2022].
2. Johns Hopkins. Pancreas function. Dostępne na stronie: <https://pathology.jhu.edu/pancreas/basics/function> [ostatni dostęp: marzec 2022].
3. Pancreatic Cancer UK. If you can't have surgery. 2020. Dostępne na stronie: <https://www.pancreaticcancer.org.uk/information/just-diagnosed-with-pancreatic-cancer/if-you-cant-have-surgery-inoperable-cancer/> [ostatni dostęp: marzec 2022].
4. Cancer Research UK. What is advanced pancreatic cancer? 2019. Dostępne na stronie: <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/pancreatic-cancer/advanced-cancer/about> [ostatni dostęp: marzec 2022].
5. Cancer Research UK. Symptoms of advanced pancreatic cancer. 2019. Dostępne na stronie: <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/pancreatic-cancer/advanced-cancer/symptoms-advanced-cancer> [ostatni dostęp: marzec 2022].
6. Von Hoff DD, Ervin T, Arena FP i wsp. Increased survival in pancreatic cancer with nab-paclitaxel plus gemcitabine. N Engl J Med 2013; 369: 1691–1703. Dostępne na stronie: <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/nejmoa1304369> [ostatni dostęp: marzec 2022].

Piktogramy: iStock/Getty Images Plus & Getty Images DigitalVision Vectors

